

הלכות תפילה (סימן קיז: דיני ברכת השנים)

קיז:ב-ג

Outline

1. Today's Topics
  - a. Individual need for rain
  - b. Mistakenly saying ותן טל ומטר during the summer
2. (קיז:ב) צורך מטר בימות החמה
  - a. If individuals need rain during the summer, they should ask for it during תפילה. Regarding this, even entire cities or countries are considered like individuals. If in such a place, an individual asks for rain during ברכת השנים, he may (רמ"א) daven a voluntary תפילה without asking for rain during ברכת השנים (שו"ע).
    - i. Q: Why is rain different from sustenance?
      1. An individual may ask for sustenance during ברכת השנים because it is something that everyone needs whereas rain is harmful for some (משנ"ב ח)
    - ii. Q: When should one ask for rain during שומע תפילה?
      1. Certainly, one should do so after מרחשון ז' or between פסח and שבועות because one may do so even during the תמוז season when rain is a קללה ט) (משנ"ב ט)
    - iii. Q: If a ציבור asks for rain during תפילה, שומע תפילה, what should they do during הש"ץ חזרת?
      1. The ש"ץ should not add it to שומע תפילה ט) (משנ"ב ט), but nowadays the ש"ץ adds it together with other פסוקים and other words (משנ"ב ט)
    - iv. Q: When communities need rain, what should they say on ר"ח, וי"ט?
      1. (משנ"ב ט) מזמורי תהלים and י"ג מדות
    - v. Q: What is the case in which one should daven a נדבה?
      1. Only if one finishes the תפילה in which he said ותן טל ומטר in תפילה because otherwise one would be davening one תפילה that is half חובה and half נדבה (משנ"ב י) שומע תפילה in ותן טל ומטר because otherwise one would be davening one תפילה that is half חובה and half נדבה (משנ"ב יז)
    - vi. Q: What if one says ותן טל ומטר between פסח and עצרת?
      1. One should daven another תפילה as a נדבה (משנ"ב יא)
    - vii. Q: What should be the practice of countries in the southern hemisphere?
      1. They should say ותן טל ומטר when the northern hemisphere does, and if rain is harmful, then they should say ותן ברכה and add ותן טל ומטר in תפילה when necessary (תור"ח והרבה אחרונים הע' 13)
      2. They should follow the northern hemisphere always, but if one says ותן טל ומטר during their rainy season in ברכת השנים, then he need not repeat (הר צבי או"ח א:נו הע' 13)
      3. They should follow their own seasons (שבט הלוי א:כא הע' 13)
  3. (קיז:ג) שאילה בימות החמה
    - a. If one says ותן טל ומטר during ברכת השנים, he must repeat שמו"ע (שו"ע).
      - i. Q: What if one says just "ותן מטר"?
        1. He must still repeat (משנ"ב יב)
      - ii. Q: What if one says "ותן טל ומטר" in places that need rain after מרחשון ז' and prior to ס' יום לתקופה?
        1. One must daven again as a נדבה (ג) (משנ"ב יג)
      - iii. Q: Must one repeat if in א"י he says ותן טל ומטר after סוכות but prior to מרחשון ז' (הע' 16)?
        1. No, because rain is needed then (גרשז"א, רב אלישיב)
        2. Yes (חזו"א)
      - iv. Q: In what case must one repeat שמו"ע?
        1. If he finished and was "עוקר רגליו", but if not, he should return to ברכת השנים, even if he realizes within ברכת השנים (משנ"ב יד)
          - a. Q: What is the meaning of "עוקר רגליו"?
            - i. One finished and אלקי נצור and "יהיו לרצון", even if he didn't take three steps back (משנ"ב קיז:יח)

